

vää määrärahaa Lisämääräraha aikaisemmin päätettyjä, vielä tekemättä olevia töitä varten 2 280 000 mk;

että kiinteistölautakunnalle annetaan tehtäväksi laatia ehdotus asemakaavan muutokseksi, jolla määrätään ammattilääketieteellisen tutkimuslaitoksen tontille korttelissa n:o 529 rasitteeksi naturakennusosaston piirustuksessa n:o 6 690 merkitty alue viemärikujaksi siten laajennettuna, että alueeseen kuuluu myöskin se osa, jossa on tutkimuslaitoksen tontilla olevasta kaivosta pääviemäritunneliin johtava yhdistystunneli; sekä

että ammattilääketieteellisen tutkimuslaitoksen kanssa tehdään sopimus, jossa mainittu laitos sitoutuu kustantamaan viemärikaivon ja siitä yleiseen viemäritunneliin johtavan tunnelin rakentamisen sekä kaupunki ottamaan tämänkin viemäriosan kunnossapidettäväkseen yleisenä viemärinä sen valmistumisen jälkeen.

Mukavuuslaitoksen rakentaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ hyväksyä yleisten töiden lautakunnan laadittaman piirustuksen n:o 689 mukaisen suunnitelman mukavuuslaitoksen rakentamisesta Etel. Stadionintien ja Eläintarhantien risteyskohdan itäpuolella olevaan puistikkoon sekä oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan ylittämään kertomusvuoden talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Kadut ja tiet sisältyvää määrärahaa Mukavuuslaitos messuhallin eteläpuolelle enintään 427 000 mk.

11. Liikennettä koskevat asiat

Liikennelaitoksen omaisuuden arvon korottaminen ja kuoletussuunnitelman vahvistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ vahvistaa liikennelaitoksen lautakunnan laatiman ehdotuksen lautakunnan omaisuuden arvojen korottamiseksi sekä laitoksen omaisuuden kuoletussuunnitelmaksi.

Liikennelaitoksen uudelleenjärjestelyä koskevat aloitteet. Vtn Heiton ym. aloite liikennelaitoksen luovuttamisesta sitä varten perustettavalle osakeyhtiölle päätettiin ³⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Vtn Schybergsonin aloite liikennelaitoksen hallinnon mahdollisesta uudelleenjärjestelystä päätettiin ⁴⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Liikennelaitoksen määrärahat. Seuraavia v:n 1947 talousarvion pääluokkaan Liikennelaitos sisältyviä määrärahoja päätettiin ⁵⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: luvun Liikennelaitoksen lautakunta ja toimisto määrärahaa Tarverahat 143 012 mk; luvun Raitiotieliikenne määrärahoja Käyttövoima 15 111 478 mk, Sekalaiset menot 773 721 mk, raitiovaunuston kunnossapitomäärärahaa Korjaukset ja muut kustannukset 5 555 676 mk, raitiovaunuhallien kunnossapitomäärärahaa Korjaukset ja muut kustannukset 2 023 523 mk ja raitiovaunutyöpajojen kunnossapitomäärärahaa Korjaukset ja muut kustannukset 160 942 mk; luvun Omnibusliikenne omnibusvaunuston kunnossapitomäärärahaa Korjaukset ja muut kustannukset 11 859 617 mk, omnibushallien kunnossapitomäärärahaa Korjaukset ja muut kustannukset 1 488 208 mk ja omnibustyöpajojen kunnossapitomäärärahaa Korjaukset ja muut kustannukset 1 491 652 mk; luvun Pilketehdas ja hiiltämö määrärahaa Käyttökustannukset 680 942 mk; luvun Yhteiset sekalaismenot määrärahoja Vakuutusmaksut 1 243 137 mk, Korkomenot 577 439 mk, Työkalujen ja kaluston hankinta 668 092 mk ja Kalliinajanlisäykset 90 347 571 mk; sekä luvun Käyttövarat määrärahaa Liikennelaitoksen lautakunnan käytettäväksi 159 199 mk.

Seuraavat kertomusvuoden talousarvioon ja siihen tehtyyn muutokseen merkityt liikennelaitoksen määrärahat päätettiin ⁶⁾ muuttaa siirtomäärärahoiksi: talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot luvun Liikennelaitos määrärahat Keskuslämmityslaitteiden uusiminen Töölön konepaja- ja hallialueella, 15 000 000 mk, Sähkölaitteiden uusiminen Töölön ja Vallilan konepaja- ja hallialueilla, 9 050 000 mk, Konepajojen koneet ja varusteet, 14 690 000 mk, Koneellisia varusteita vaunuhuoltoa varten, 6 000 000 mk, Uudet radat, 12 731 559 mk, Ratojen rakentamis- ja hoitokalustoa, 19 200 000 mk, Koneita ja kalustoa ratatöihin, 2 500 000 mk ja Moottorin hankkiminen Korkeasaaren liikennettä varten rakennettavaan moottorilauttaan, 3 642 210 mk; sekä

¹⁾ Kvsto 28 p. tammik. 56 §. — ²⁾ S:n 10 p. maalisk. 143 §. — ³⁾ S:n 28 p. tammik. 76 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. helmik. 81 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. helmik. 117 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. lokak. 510 §.

talousarvion muutoksen vastaavan pääluokan ja luvun määrärahat Uusien linja-autojen hankinta, 84 000 000 mk, Kymmenen omnibuskorin rakentaminen Büssing-Nag linja-autoihin, 16 000 000 mk, Moottorilautta Korkeasaaren liikennettä varten, 19 000 000 mk ja Hakaniementorin liikenteen uudestijärjestelyn kiskotustyöt, 5 000 000 mk.

Uusien linja-autojen hankkiminen. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, että kertomusvuoden talousarvioon vahvistettavassa muutoksessa otetaan huomioon 50 000 000 mk:n suuruinen määräraha 18 linja-auton hankkimista varten liikennelaitokselle sekä että liikennelaitos oikeutetaan heti käyttämään mainittu määräraha.

Alueen varaaminen liikennelaitoksen vaunuhalleja varten. Liikennelaitoksen lautakunnan ilmoitettua, että liikennelaitos ensi tilassa tarvitsee vaunuhallin, jota varten olisi varattava alue Kumpulantien ja Koskelantien risteyksestä kiinteistölautakunta oli tehnyt ehdotuksen laatimaansa piirustukseen n:o 2 738 merkityn n. 6.8 ha:n suuruisen alueen varaamisesta tarkoitusta varten liikennelaitoksen lautakunnan ehdottamasta paikasta. Koska kuitenkin kiinteistölautakunnan ehdotuksen mukaan liikennelaitoksen vaunuhalleja varten varattavaa aluetta ainakin osittain mahdollisesti tarvitaan kunnalliskodin laajentamista varten, kaupunginhallitus päätti ²⁾ asettaa toimikunnan tutkimaan vaunuhallien paikkakysymystä. Toimikunta oli, tarkastettuaan useampia paikkoja, päättänyt siihen, että sopivimpana paikkana oli pidettävä liikennelaitoksen ehdottamaa aluetta Koskelantien ja Kumpulantien risteyksessä. Mikäli tästä alueesta kuitenkin osa olisi varattava kunnalliskodin laajentamista varten, voitaisiin sille sijoittaa ainoastaan raitiovaunuhalli, jolloin linja-autohalli olisi sijoitettava Käpylästä varatulle ³⁾ alueelle laajennettuna korttelilla n:o 856. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ palauttaa asian kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi siinä mielessä, että samalla laaditaan ehdotus myös kunnalliskotikysymyksen ratkaisemiseksi ollen molemmat ehdotukset esiteltävä samanaikaisesti kaupunginvaltuustolle.

Linja-autoliikenne. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ pyytää maistraatilta lupaa linjaliikenteen harjoittamiseen linjalla n:o 34 Rautatientori—Tammelund sekä että ajomaksut vahvistettaisiin samoiksi kuin valtuuston marraskuun 12 p:nä 1947 tekemässä päätöksessä.

Ajomaksujen korottaminen. Kaupunginvaltuuston alistettua raitiotielippujen hintoja koskevan päätöksensä ⁶⁾ kansanhuoltoministeriön hintaosaston vahvistettavaksi merkittiin ⁷⁾ tiedoksi hinta- ja palkkaneuvoston ilmoitus, ettei sillä ollut mitään huomauttamista hintojen korottamista vastaan muutoin, paitsi että 50 mk:n korttiin tulee sisältyä 10 matkaa ehdotetun 8 matkan asemasta.

Merkittiin tiedoksi ⁸⁾ maistraatin joulukuun 23 p:nä 1947 vahvistaneen kaupunginvaltuuston päätöksen ⁶⁾ omnibuslippujen hintojen korottamisesta.

Liikennelaitoksen tuottaman tappion peittämistä silmällä pitäen kaupunginvaltuusto liikennelaitoksen lautakunnan esityksen mukaisesti päätti ⁹⁾:

korottaa raitiotie- ja omnibuslippujen hinnat sekä alistaa raitiotielippujen hinnat kansanhuoltoministeriön hintaosaston ja omnibuslippujen hinnat maistraatin vahvistettavaksi;

korottaa Lauttasaaren linjaliikenteen linjojen n:o 20, 23 ja 24 kuukausilippujen hinnan 720 mk:ksi sekä alistaa hinnan maistraatin vahvistettavaksi; sekä

poistaa muilta linjaliikenteen esikaupunkilinjoilta kuukausiliput.

Maistraatti vahvisti ¹⁰⁾ valtuuston edellä mainitun päätöksen Lauttasaaren linjaliikenteen osalta huhtikuun 29 p:nä.

Koska edellä selostettu ajomaksujen korotus ei vielä ollut osoittautunut riittäväksi liikennelaitoksen menoihin verrattuna, kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾ eräin muutoksin hyväksyä kaupunginhallituksen ehdotuksen raitiotie- ja omnibuslippujen hintojen korottamisesta joulukuun 1 p:stä 1948 lukien sekä merkitä v:n 1949 talousarvioon 20 000 000 mk:n suuruisen määrärahan koululaisille, invalideille ja sokeille myytävien alennuslippujen aiheuttaman tappion peittämiseen. Omnibuslippujen hinnat alistettiin maistraatin vahvistettavaksi.

¹⁾ Kvsto 21 p. huhtik. 226 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 134. — ³⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 98. — ⁴⁾ Kvsto 17 p. marrask. 585 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. kesäk. 350 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 85. — ⁷⁾ Kvsto 28 p. tammik. 26 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 256. — ⁸⁾ Kvsto 18 p. helmik. 85 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. maalisk. 158 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 291. — ¹⁰⁾ Kvsto 2 p. kesäk. 305 §. — ¹¹⁾ S:n 27 p. lokak. 545 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 291.

Suomenlinnan ja Helsingin välisen liikenteen järjestely. Puolustusministeriö oli lähettänyt kaupunginhallitukselle Merivoimien esikunnan ja Valtion metallitehtaiden Helsingin telakan kirjelmät, joissa esitettiin, että kaupunki ottaisi kustannuksellaan huolehtiakseen Suomenlinnan ja Helsingin välisen liikenteen järjestelystä. Puolustusministeriö mainitsi, että sen omat kuljetukset olivat hoidettavissa vain harvoilla kulkuneuvoilla, mutta Suomenlinnan muodostuttua huomattavaksi asutuskeskukseksi ja työpaikaksi vaatisi Helsingin veroamaksavien kuntalaisten kuljetus säännöllistä vuorojen ylläpitämistä. Koska kaupunki yleensä hoitaa hallintoalueellaan tieyhteyksien järjestämisen ja kunnossapidon, milloin ovat kysymyksessä kaupunkialueella olevien asutuskeskusten väliset yhteydet, ministeriöstä näytti kohtuulliselta, että kaupunki hoitaisi myöskin nyt kysymyksessä olevat yhteydet huolehtimalla kustannuksellaan jatkuvasti aluksi talviteiden ylläpidosta. Koska kaupunkia kiinnosti Suomenlinnan liikenne varsinkin sinne tapahtuvan matkailuliikenteen vuoksi, jonka odotettiin vilkastuvan, sitten kun yleisölle järjestetään vapaa pääsy Suomenlinnan historialliselle osalle, kaupunginhallitus oli asettanut ¹⁾ komitean harkitsemaan Suomenlinnan ja kaupungin välisen liikenteen lopullista järjestämistä ja siitä aiheutuvien kustannusten jakamista kaupungin ja valtion kesken. Komitean saatua mietintönsä valmiiksi ja kaupunginhallituksen katsottua voitavansa puoltaa komitean ehdotuksia, kaupunginvaltuusto kaupunginhallituksen ehdotuksen ²⁾ mukaisesti päätti ³⁾:

että valtioneuvostolle ja Suomen matkailijayhdistykselle tehdään esitys, että kaupungin ja Suomenlinnan välisen liikenteen hoitamiseksi perustettaisiin osakeyhtiö, jonka 45 000 000 mk:n suuruisesta osakepääomasta valtio ja Helsingin kaupunki kumpikin merkitsevät 20 000 000 mk ja Suomen matkailijayhdistys 5 000 000 mk;

että Suomenlinnan ja Helsingin välinen liikenne järjestetään hankkimalla tarkoitukseen sopiva moottorilautta, joka kantaa 300 henkilöä ja 2 kuormattua autoa;

että liikenteen lähtökohta sekä Helsingin että Suomenlinnan puolella toistaiseksi tulee olemaan sama kuin nykyäänkin;

että kaupunki rakentaa kaupungin puoleisen lautta-aseman ja huolehtii sen jatkuvasta hoidosta edellytyksellä, että valtio vastaavasti rakentaa ja hoitaa Suomenlinnan puolella järjestettävän lautta-aseman;

että v:n 1949 talousarvioon merkitään 10 000 000 mk:n suuruinen määräraha mainittuna vuonna maksettavan pääomaosan suorittamista varten ja 400 000 mk:n suuruinen määräraha leimaveroa varten; sekä

että kysymys siltayhteyden järjestämisestä kaupungin ja Suomenlinnan välille ei tällä kertaa anna aiheutta enempään toimenpiteisiin.

Vuokra-kuorma-autokeskuksen perustamista koskeva v:n Saastamoisen ym. aloite päätettiin ⁴⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Esikaupunkiliikenteen järjestelyä koskeva v:n Vuortaman ym. aloite päätettiin ⁵⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

12. Satamaoloja koskevat asiat

Satama- ja liikennemaksujen korottaminen. Merkittiin ⁶⁾ tiedoksi sisäasiainministeriön tammikuun 14 p:nä 1948 vahvistaneen kaupunginvaltuuston päätöksen ⁷⁾ satama- ja liikennemaksujen korottamisesta 500 %:lla.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾, että sisäasiainministeriön elokuun 8 p:nä 1924 vahvistaman tariffin, jonka mukaan aluksista kannetaan satamamaksuja Helsingin kaupungissa, 1, 2, 3 ja 4 §:ssä määrätyt maksut samoin kuin ministeriön toukokuun 24 p:nä 1939 vahvistamassa Helsingin kaupungin liikennemaksutaksassa tarkemmin määrätyt maksut kannetaan tammikuun 1 p:stä 1949 lukien 600 %:lla korotettuina. Päätös alistettiin valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Satamain määrärahat. Seuraavia satamain v:n 1947 määrärahoja päätettiin ⁹⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: pääluokan Satamat luvun Hallinto määrärahaa

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 134. — ²⁾ Khn mietintö n:o 17. — ³⁾ Kvsto 17 p. marask. 590 §.—
⁴⁾ S:n 31 p. maalisk. 198 §.—⁵⁾ S:n 17 p. marrask. 602 §.—⁶⁾ S:n 18 p. helmik. 83 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 168. — ⁷⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 87. — ⁸⁾ Kvsto 17 p. marrask. 588; ks. Kunnall. asetuskok. s. 169. — ⁹⁾ Kvsto 28 p. tammik. 68 § ja 10 p. maalisk. 153 §.